

i hvert Tilfælde er hæderligt at sige, at man ikke sidder inde med den specielle Sagkundskab, som der er i vor Gruppe i Landstinget, og derfor vil vi afvente, hvad der kommer ud af Sagen ved Behandlingen dér. Nogen større Overraskelse kan denne Holdning fra vor Side umuligt have været for det ærede Medlem, for jeg sagde udtrykkeligt til det ærede Medlem i Forvejen, at naar jeg underskrev, underskrev jeg kun med det Forbehold, jeg her har taget. Hvis det ærede Medlem havde fundet dette umandigt og havde sagt det den Gang, vilde jeg have svaret: Bien, saa er jeg mandig, saa skriver jeg ikke under, men saa forlanger jeg selvfølgelig noget mere Tid til at konferere med den større Sagkundskab, der findes i det andet Ting. For øvrigt tror jeg, at det ærede Medlem ikke skal være saa forskrækkelig bange for at lade Lovforslaget gaa op i Landstinget, for jeg kunde godt tænke mig, at det kommer i nogenlunde uforandret Tilstand tilbage hertil.

Ordføreren (Marott): Det ærede Medlem siger, at han har sagt til mig, at hvis han ikke kunde tage det omtalte Forbehold, vilde han ikke underskrive Betænkningen. Det forekommer mig, at det ærede Medlem her er inde paa en Vej, som er ret uheldig, naar der er Tale om, hvad der skal kapitelfæstes her paa Rigsdagen. Et eller andet Ord, som det ærede Medlem siger til mig privat, kan ikke have Gyldighed her. Det ærede Medlem kunde have forlangt, at dette Forbehold skulde tilføres til Betænkningen, men det gjorde han ikke. Da det ærede Medlem var fraværende ved sidste Møde, sendte jeg ham Betænkningen til Overvejelse, og han havde da Tid nok til at indtage den Stilling, han vilde indtage, og tilkendegive den i Betænkningen.

Det ærede Medlem siger, at vi Socialdemokrater har selvfølgelig let nok ved at acceptere dette Lovforslag, fordi det stemmer med det, vi vil paa dette Omraade. Ja, det er sandt, vi vil give i dette Tilfælde Kommunerne en Lettelse i Retning af at afhjælpe Bolignøden, og vi vil endvidere — det viser det næste Lovforslag — gerne hjælpe alle de S sammenslutninger af private, altsaa Byggeforeninger, som ved at bygge vil bidrage til at afhjælpe Bolignøden. Det ærede Medlem siger, at det er saa meget mere naturligt, at vi er glade ved dette Lovforslag, som vi vil have al Produktion ind under Staten. Jeg ved ikke,

hvor det staar, at Socialdemokratiet vil have al Produktion ind under Staten. Det vil vel nok gaa saaledes, at Socialdemokratiets Program om Produktionens Inddragelse under Samfundet vil ske Fyldest, men det kan ske under mange andre Former end netop ved Statens Overtagelse af den. Det kan ske ved, at Produktionen overtages af Kommunerne, af frivillige Organisationer, Andels- og kooperative Foretagender o. s. v. Vi er for Resten i dette Forhold blevet støttet meget af det ærede Medlem. Saa vidt jeg ved, har det ærede Medlem skrevet en Bog om Karteller, i hvilken han i høj Grad har anbefalet, at Staten skulde overtage Produktionen, kontrollere Produktionen o. s. v., saa jeg synes, der ikke er Grund for det ærede Medlem til nu at bebrejde os, at vi vil noget i den Retning. Det ærede Medlem maa virkelig finde sig i de milde Bebrejdelser, jeg har rettet mod ham her i Anledning af hans Stilling til denne Sag.

Fraenkel: Det er en ret urigtig Fremstilling, det ærede Medlem for Odense Amts 1ste Valgkreds (Marott) giver, naar han siger, at jeg lod et eller andet Ord falde om et Forbehold. Nej, jeg søgte det ærede Medlem som Formand for Udvalget udtrykkelig i den Anledning, at jeg vilde spørge ham, om han vilde have min Underskrift paa Betænkningen, for den kunde han faa, men med det Forbehold, jeg her har udtalt. Det er noget andet end det, det ærede Medlem sagde.

Naar det ærede Medlem spørger mig, hvor det staar, at Socialdemokratiet ønsker, at Staten skal overtage Produktionsmidlerne, maa jeg sige, at det skulde en Socialdemokrat ikke spørge mig om, for det kan han læse sig til hos Karl Marx. Det er Kvintessensen af den socialistiske Lære. Hvis det ikke er det, som Socialdemokratiet mener, ved jeg overhovedet ikke, hvad det er, de mener, men det kan ganske vist ogsaa somme Tider være vanskeligt nok at hitte ud af.

Ordføreren (Marott): Maa jeg gøre den ærede Taler opmærksom paa, at der er Forskel paa, at Staten overtager Produktionsmidlerne, og at Staten overtager Produktionen. Det burde det ærede Medlem vide.

Fraenkel: Meningen er den, at Staten skal overtage Produktionsmidlerne for at kunne producere. Jeg ved ikke, at der